अहिंसाप्यशक्यप्रतिज्ञासूक्ष्महिंसायाअपरिहार्यत्वात्तथापिदृष्टबीभत्सांहिंसांत्यजेदेवेत्याहद्वाभ्यां अहिंसेति ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ उपपातकमभ्यस्तंमहापातकतांव्रजेदितिस्मृतेःसूक्ष्मापिहिंसाऽभ्यासाद्बहुलीभूयबाधेतैवेत्याशयनाध्वर्युराह भूमेरिति नानुपहत्यभूतानिभोगःसंभवतीतिन्यायाज्जीवतोऽपरिहार्यैवहिंसेत्यर्थः ॥ १९ ॥ २० ॥ किंकथंत्वंमन्यसेऽहिंसामितिशेषः ॥ २१ ॥ यतिरहिंसाप्रकारमसं

अहिंसासर्वधर्माणामितिवृद्धानुशासनं॥ यदहिंस्रंभवेत्कर्मतत्कार्यमितिविग्रहे॥ १६॥ अहिंसेतिप्रतिज्ञेयंयदिवक्ष्याम्यतःपरं॥ शक्यंबहुविधंकर्त्तुंभवताकार्यदूषणं॥ १७॥ अहिंसासर्वभूतानांनित्यमस्मासुरोचते॥ प्रत्यक्षतःसाधयामोनपरोक्षमुपास्महे ॥ १८॥ अध्वर्युरुवाच भूमेर्गंधगुणान्भुंक्षेपिबस्यापोमयान्रसान्॥ ज्योतिषांपश्यसेरूपंस्पृशस्यनिलजान्गुणान्॥ १९॥ शृणोष्याकाशजान्शब्दान्मनसामन्यसेमतिं॥ सर्वाण्येतानिभूतानिप्राणाइतिचमन्यसे॥ २०॥ प्राणादानेनिवृत्तोसिहिंसायांवर्त्ततेभवान्॥ नास्तिचेष्टाविनाहिंसांकिंवात्वंमन्यसेद्विज॥ २१॥ यतिरुवाच अक्षरंचक्षरंचैवद्वैधीभावोयमात्मनः॥ अक्षरंतत्रसद्भावःस्वभावःक्षरउच्यते॥ २२॥ प्राणोजिह्वामनःसत्त्वंसद्भावोरजसासह॥ भावैरेतैर्विमुक्तस्यनिर्द्वंद्वस्यनिराशिषः॥ २३॥ समस्यसर्वभूतेषुनिर्ममस्यजितात्मनः॥ समंतात्परिमुक्तस्यनभयंविद्यतेक्वचित्॥ २४॥ अध्वर्युरुवाच सद्भिरेवेहसंवासःकार्योमतिमतांवर॥ भवतोहिमतंश्रुत्वाप्रतिभातिमतिर्मम॥ २५॥ भगवन्भगवद्बुद्ध्याप्रतिपन्नोब्रवीम्यहं॥ व्रतंमंत्रकृतंकर्तुर्नापराधोस्तिमेद्विज॥ २६॥ ब्राह्मणउवाच उपपत्त्यायतिस्तूष्णींवर्त्तमानस्ततःपरं॥ अध्वर्युरपिनिर्मोहःप्रचचारमहामखे॥ २७॥ एवमेतादृशंमोक्षंसुसूक्ष्मंब्राह्मणाविदुः॥ विदित्वाचानुतिष्ठंतिक्षेत्रज्ञेनार्थदर्शिना॥ २८॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्वमेधिकेपर्वणिअनुगीतापर्वणिब्राह्मणगीतासुअष्टाविंशोऽध्यायः॥ २८॥ ॥ ७॥ ॥ ७॥ ब्राह्मणउवाच अत्राप्युदाहरंतीममितिहासंपुरातनं॥ कार्त्तवीर्यस्यसंवादंसमुद्रस्यचभाविनि॥ १॥ कार्त्तवीर्यार्जुनोनामराजाबाहुसहस्रवान्॥ येनसागरपर्यंताधनुषानिर्जितामही॥ २॥ सकदाचित्समुद्रांतेविचरन्बलदर्पितः॥ अवाकिरन्शरशतैःसमुद्रमितिनःश्रुतं॥ ३॥

गितामाह सद्भावःसद्रूपंस्वभावःसुतरामभावःकालत्रयेप्यसत्त्वं ॥ २२ ॥ प्राणादिव्यवहारस्तुरजसामाययासहस्थितःसद्भावएव भ्रांतिविशिष्टंसदेवव्यवहाररूपमित्यर्थः एतैःप्राणादिभिर्मुक्तस्यअतएवनिर्द्वंद्वस्य ज्ञानेनद्वैतकल्पकभ्रांतिबाधात् ॥ २३ ॥ भयंप्रेत्यखादंतितेचतानितिशास्त्रोक्तं ॥ २४ ॥ त्वदुपदेशादहमपिमंत्रकृतंकुर्वन्नदुष्येइत्याह सद्भिरित्यादिना ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ इत्याश्वमेधिकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेअष्टाविंशतितमोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ इंद्रियजयएवमहच्छौर्यमित्युपोद्घातयत्यध्यायेन अत्रापीति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥

Digitized by Google